

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา

พันตำรวจโท พิษศาล พันธุ์วัฒนา*

ปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกา รวมถึงประเทศต่าง ๆ ในยุโรปต่างให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ต่อระบบการพิสูจน์ความผิดพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่งที่น่าเข้าสู่กระบวนการพิจารณาเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาลเป็นการนำหลักนิติวิทยาศาสตร์มาใช้แก้ปัญหาและพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีความ (Redmayne, Roberts, Aitken & Jackson, 2011; American Psychological Association, 2013) โดยหลักดังกล่าวเรียกว่า “นิติวิทยาศาสตร์” อันเป็นศาสตร์ที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาทางกฎหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ซึ่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับศาสตร์ดังกล่าวแก่ลงต่อสถานิติบัญญัติแห่งชาติของนายกรัฐมนตรีในส่วนการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมข้อ 11.4 ระบุว่า “นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้” (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2557)

กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนจากการเน้นความสำคัญของประจักษ์พยานมาสู่ระบบพิสูจน์การกระทำผิดโดยการรับฟังพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มีการนำหลักนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ควบคู่กับกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมทางหนึ่ง (พิชรา สินลอยมา, 2558) ซึ่งใช้หลักนิติวิทยาศาสตร์ 2 ประเภท (1) นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เช่น วิชาพิสูจน์หลักฐานรวมถึงการตรวจสถานที่เกิดเหตุและเก็บรวบรวมวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ และ (2) นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ โดยการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม โดยขณะเดียวกันนิติวิทยาศาสตร์ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในงานสืบสวนสอบสวนเช่น การตรวจสถานที่เกิดเหตุและการถ่ายรูปการตรวจลายนิ้วมือฝ่ามือฝ่าเท้าการตรวจเอกสาร การตรวจทางฟิสิกส์ เช่น ตรวจร่องรอยการเฉี่ยวชนรถการตรวจทางนิติเวชเช่น งานนิติพยาธิ งานนิติวิทยา งานชีวเคมีและการตรวจทางชีววิทยาเช่น ตรวจเส้นผม เลือด อสุจิ และตรวจรหัสพันธุกรรม (DNA)

การพิจารณาคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีข้อที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดอยู่สองประการได้แก่ ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง หลักในการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงหรือความสัจจริงในคดีว่าเป็นอย่างไรแล้วจึงยกข้อกฎหมายขึ้นปรับวินิจฉัยว่าจำเลยควรจะได้รับโทษหรือควรจะได้รับ การปล่อยตัวไป ตามกฎหมายลักษณะพยานข้อเท็จจริงที่ศาลจะรับรู้ได้เองจำกัดอยู่เพียง

*อาจารย์ (สบ2) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ข้อเท็จจริงที่เป็นไปตามธรรมชาติซึ่งบุคคลธรรมดาจะพึงรู้ได้เอง ส่วนข้อเท็จจริงอย่างอื่นที่อยู่นอกเหนือไปจากความรู้ของบุคคลธรรมดาแล้วรับรู้อาจไม่ได้ ฉะนั้นฝ่ายผู้กล่าวหาจะต้องพิสูจน์ให้ประจักษ์แก่ศาลว่าผู้ต้องหาได้กระทำการที่อ้างว่าเป็นความผิดนั้นจริง (สราวุธ เบญจกุล, 2550) โดยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในคดี (relevant evidence) หมายความว่าพยานที่มีแนวโน้มที่จะทำให้ความมีอยู่ของข้อเท็จจริงใดโดยผลจากการวินิจฉัยมีความเป็นไปได้มากกว่าหรือน้อยกว่าการไม่มีพยานหลักฐาน

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในคดีเกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ ที่มีคุณค่าในการพิสูจน์ความจริงที่เกิดขึ้น สามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีจำเป็นต้องมีคุณค่าในตัวเอง (Nemeth, 2011)

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นด้วยการวิเคราะห์หรือวิจัยของผู้เชี่ยวชาญในทางกฎหมายถือว่าพยานหลักฐานเหล่านี้เป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่งที่จะนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาหรือจะนำเข้าสู่ความรู้ของศาลเพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิดหรือไม่ โดยส่วนใหญ่ในคดีต่าง ๆ คู่ความแต่ละฝ่ายจะกล่าวอ้างพยานหลักฐานทางด้านวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการแขนงต่าง ๆ เข้ามาในคดี อย่างไรก็ตามการที่พยานหลักฐานจะเป็นที่ยอมรับในชั้นศาลได้จะต้องปฏิบัติตามหลักพื้นฐานการครอบครองวัตถุพยานทางนิติวิทยาศาสตร์ 4 ประการ (สุรนาท วงศ์พรหมชัย, 2551) (1) ป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุโดยเริ่มปฏิบัติตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจคนแรกไปถึงสถานที่เกิดเหตุจนกระทั่งผู้ชำนาญทำการตรวจสถานที่เกิดเหตุจนเสร็จสิ้น (2) เก็บพยานหลักฐานอย่างถูกต้องตามกฎหมายกล่าวคือ บุคคลที่ทำการเก็บพยานหลักฐานต้องเป็นบุคคลที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการเข้าและเก็บพยานต่าง ๆ ในสถานที่เกิดเหตุเช่น พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน เจ้าหน้าที่วิทยาการตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สำนักนิติวิทยาศาสตร์ (3) ค้นหาพยานหลักฐานอย่างเหมาะสม เช่น ผู้ตรวจสถานที่เกิดเหตุจะต้องไม่มองข้ามหรือละเลยพยานวัตถุทุกชิ้น ถ้าสงสัยว่าสิ่งนั้นจะเป็นพยานวัตถุหรือไม่ให้ทำการเก็บไว้ก่อน พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของพยานวัตถุ ตำแหน่งที่พบและบรรจุหีบห่อรักษาไว้อย่างเหมาะสม และ (4) มีลูกโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยาน (chain of custody) โดยพยานหลักฐานนั้นจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของบุคคลหรือหน่วยงานตั้งแต่เริ่มเก็บจนกระทั่งในชั้นศาลโดยไม่ขาดช่วงการครอบครอง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงการครอบครองเช่นส่งของกลางไปตรวจพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการจะต้องมีหลักฐานแสดงการรับส่งของกลางนั้นโดยตลอด

ทั้งนี้เมื่อใดที่มีการนำพยานหลักฐานไปแสดงในชั้นศาลจะต้องมีการตรวจสอบว่าพยานหลักฐานเป็นอันเดียวกับที่พบในสถานที่เกิดเหตุหรือไม่ และสิ่งที่เป็นสาระสำคัญของพยานหลักฐานจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงและมีสภาพเหมือนตอนที่เก็บจากสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งทั่วไปขั้นตอนการตรวจสอบพยานหลักฐานในชั้นศาลสามารถกระทำโดยบุคคลที่เป็นผู้พบพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ แต่บางกรณีที่มีบุคคลหรือหน่วยงานครอบครองพยานหลักฐานมากกว่าหนึ่งเช่นเมื่อนำพยานวัตถุส่งตรวจพิสูจน์ยังห้องปฏิบัติการศาลจะต้องให้แสดงลูกโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยานซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดการ: กระทำโดยบุคคลผู้เก็บพยานวัตถุเพื่อจำแนกพยานวัตถุในสถานที่เกิดเหตุโดยการทำตำหนิระบุวัน เดือน ปี เวลาที่เก็บพร้อมรายละเอียดของพยานวัตถุจากสถานที่เกิดเหตุจริง

2. การเก็บ: พิสูจน์ให้เห็นว่าการเก็บและครอบครองพยานวัตถุได้กระทำอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อนหรือผิดพลาด วิธีการที่ดีที่สุดคือแสดงให้เห็นว่าพยานวัตถุได้เก็บถูกต้องตามหลักวิชาการมีการแยกเก็บและจำกัดให้เกี่ยวข้องได้เฉพาะผู้ที่จำเป็นเท่านั้น

3. การขนส่ง: การขนส่งพยานวัตถุทุกครั้งต้องมีความรัดกุมและแสดงให้เห็นว่าไม่เกิดการสับสนของกลางหรือพยานวัตถุอื่น รวมถึงแสดงให้เห็นว่าพยานวัตถุนั้นได้ถูกบรรจุหีบห่อ ปิดผนึกและติดฉลากได้อย่างเหมาะสม

4. การส่งมอบ: เป็นการพิสูจน์ว่าของกลางได้ส่งมอบให้แก่ผู้รับ (เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญในห้องปฏิบัติการ แพทย์หรือหน่วยงานอื่น) อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีหลักฐานแสดงวัน เดือน ปี เวลาที่รับของกลาง รายละเอียดของของกลางและให้ผู้รับลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวัน เวลาไว้ในสำเนาหนังสือนำส่ง

กรณีการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย ศาลจะไม่รับฟังกรณีที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการตรวจเก็บวัตถุพยานทางนิติวิทยาศาสตร์หรือตรวจพยานทางนิติวิทยาศาสตร์และการขาดลูกโซ่แห่งการครอบครองวัตถุพยานในทางตรงข้ามศาลจะยอมรับว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานที่จะใช้พิสูจน์ความบริสุทธิ์และความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ดีที่สุดหากตรวจเก็บวัตถุพยานได้มาตรฐานเพียงพอ ถ้ามีความบกพร่องในขั้นตอนต่าง ๆ ของการเก็บวัตถุพยานนั้น ผลของการตรวจพิสูจน์ย่อมก่อให้เกิดผลร้ายแก่ผู้บริสุทธิ์หรือความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียหายได้ จึงต้องมีการตรวจสอบควบคุมที่ดีไม่ให้เกิดช่องโหว่เพื่อจะใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการดำเนินคดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจน อำนวยความยุติธรรมให้ประชาชน อย่างไรก็ตามการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยดังที่กล่าวมีความแตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่แบ่งการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจนภายใต้หลักเกณฑ์ 2 ประเภทได้แก่ พยานหลักฐานและพยานผู้เชี่ยวชาญ

1. การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ภายใต้หลักเกณฑ์ทั่วไปของการรับฟังพยานหลักฐาน

1.1 พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญอันเป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ศาลจะไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบกล่าวคือ หากพยานหลักฐานใดได้มาจากการจับกุม ตรวจค้น ที่มีชอบหรือไม่มีเหตุอันควรหรือแม้มีเหตุอันควรแต่ไม่มีหมายจับหรือหมายค้นในกรณีที่ไม่ใช่เหตุฉุกเฉินแล้ว พยานหลักฐานนั้นจะรับฟังไม่ได้ รวมไปถึงพยานหลักฐานที่ได้จากการแสวงหาหลักฐานโดยละเมิดสิทธิส่วนตัวด้วย

1.2 พยานหลักฐานนั้นต้องเป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในคดี ซึ่งในหลักเกณฑ์มีการพิจารณาดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมดังเช่นประเทศไทย

2. การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ภายใต้หลักเกณฑ์การรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญ

2.1 The frye test มาตรฐานการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ “the frye standard” เป็นมาตรฐานสำคัญในการพิจารณาว่าจะยอมรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของมลรัฐต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วคือ ต้องพิจารณาว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นั้นอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การยอมรับทั่วไป (general acceptance)

จากนักวิทยาศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้องนั้น (Moenssens, 1984) ซึ่งหลักเกณฑ์นี้พัฒนาจากคำพิพากษาในคดี United States V. Frye โดยวางบรรทัดฐานว่าการศึกษาวินิจฉัยทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ที่อยู่ในระยะเริ่มต้นของการทดลอง ในช่วงที่ผลการวิจัยยังไม่อาจบอกได้แน่ชัดว่าถูกต้อง การยอมรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นผลจากทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้พิพากษาควรอาศัยระยะเวลาเพื่อรอให้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในหมู่นักวิทยาศาสตร์แขนงที่เกี่ยวข้องเสียก่อน จึงวินิจฉัยว่า การตรวจวัดความดันโลหิตยังไม่เป็นที่ยอมรับในหมู่นักวิทยาศาสตร์ จึงไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจวัดความดันโลหิตดังกล่าว

2.2 The relevancy test หลักในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานข้อเท็จจริงในคดีเป็นหลักสากลตรงกับกฎหมายคอมมอนลอว์เรื่อง relevancy กล่าวคือ ในระบบการพิจารณาคดีเพื่อรับฟังพยานหลักฐานจากคู่ความนั้น ศาลจะรับฟังเฉพาะพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อมุ่งพิสูจน์ความเป็นไปได้หรือความเป็นไปไม่ได้ที่โต้เถียงกันอยู่เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะพิจารณาจากประเด็นข้อพิพาทเป็นหลักตรงกับหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ที่เรียกว่า materiality หรือ in issue จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวทำให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของคดี เพื่อให้ศาลเข้าใจในประเด็นปัญหาที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะทางซึ่งบุคคลธรรมดาไม่อาจรู้ได้ ยกเว้นกรณีที่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าคุณค่าแห่งพยานหลักฐานดังกล่าวน้อยกว่าอันตรายที่จะได้รับการทำให้คณะลูกขุนเกิดความสับสนประเด็น มีอคติที่ไม่เป็นธรรมหรือจงใจให้สับสน ศาลจึงต้องไม่รับฟังพยานหลักฐานดังกล่าว(Happe, 1993)

2.3 The daubert test ได้มีการนำมาใช้โดยยึดหลักการว่า ต้องมีการทดสอบความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานกันก่อนว่าจะยอมรับการพิสูจน์ทดสอบนั้นเป็นพยานได้หรือไม่หลักการสำคัญจะอยู่ที่การไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวพยานหลักฐานต้นฉบับซึ่งหมายถึงจะไม่มีการทำให้พยานหลักฐานต้นฉบับได้รับการเปลี่ยนแปลงจากข้อมูลที่ถูกรวบรวมโดยบุคคลคนอื่นหลังจากเครื่องถูกยึดมาจากผู้ต้องสงสัยเด็ดขาด (Faigman, 2013) ซึ่งการตรวจสอบความถูกต้องของสำเนาที่ใช้การตรวจสอบที่เรียกว่า Error Checksum ที่สามารถใช้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ ซึ่งวิธีการนี้สามารถรู้ได้ว่าสำเนาหลักฐานได้มีถูกเปลี่ยนแปลงมาก่อนหรือไม่ โดยการตรวจสอบค่าของ CRC (Cycle Redundancy Check) โดยค่านี้จะต้องมีค่าเหมือนกับไฟล์ที่มีต้นฉบับจึงจะถือว่าไฟล์สำเนาดังกล่าวนั้นมีความสมบูรณ์ ซึ่งโอกาสที่ค่า CRC ของแต่ละไฟล์จะเหมือนกันโดยบังเอิญมีแค่ 1 ใน 4 ล้านเท่านั้นซึ่งทำให้วิธีนี้สามารถตรวจสอบความสมบูรณ์ของหลักฐานได้ดีที่สุด

อย่างไรก็ดีการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ภายใต้หลักเกณฑ์การรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีความแตกต่างจากประเทศไทยและเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับคุณภาพงานคือ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความเป็นผู้ชำนาญการสาขาต่าง ๆ ของนิติวิทยาศาสตร์เช่น (1) American Board of Forensic Odontology (2) American Board of Forensic Toxicology (3) American Board of Forensic Anthropology (4) American Board of Forensic Document Examiners (5) American Board of Criminalistics (6) American Board of Pathology แยกย่อยเป็น (6.1) Combined Anatomic and Clinical Pathology (6.2) Anatomical Pathology (6.3) Clinical Pathology (6.4) Forensic Pathology เป็นต้น

ที่ผ่านมาได้มีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยคลี่คลายคดีต่างๆ ที่มีความสำคัญและมีความยุ่งยากซับซ้อนทั้งที่เกิดขึ้นทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยมาแล้วหลายคดี ในประเทศ

สหรัฐอเมริกา คดีที่มีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยคลี่คลายคดีได้แก่ คดีลอบสังหารประธานาธิบดีเคนเนดีคดีโอ เจ ซิมป์สัน ฆาตกรรมภรรยาและเพื่อน หรือคดีฆาตกรรมไรศพที่รัฐฟลอริดา เป็นต้น ส่วนในประเทศไทยคดีที่สำคัญและมีความสลับซับซ้อนซึ่งคลี่คลายลงได้โดยอาศัยหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ได้แก่ คดีฆาตกรรม น.ส. ดอริท ฟอน ฮาเฟน นางแบบสาวชาวเดนมาร์ก คดีฆาตกรรมนางศยามล ลาก่อเกียรติ คดีฆาตกรรมนายแสงชัย สุนทรวัฒน์ คดีฆาตกรรม น.ส. เจนจิรา พลอยอุ่งศรี หรือคดีฆาตกรรมแพทย์หญิงผ่องแผ้ว บุญเกษมสันติ

สรุปได้ว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักและมีความสำคัญ แต่ไม่อาจปฏิเสธได้เช่นกันว่าเป็นพยานหลักฐานที่เปิดโอกาสให้มีการตั้งข้อสงสัยได้ ผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่ในศาลต้องทำหน้าที่ในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์โดยพิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาและความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น ในบางกรณีการนำเสนอพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ พนักงานอัยการและจำเลยจะมีการนำสืบพยานผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้พิพากษาต้องพิจารณาว่าคดีมีความยุ่งยากซับซ้อนมากน้อยเพียงใดสมควรหรือไม่ที่ศาลจะตั้งพยานผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลางของตนเองอีกทั้งผู้เชี่ยวชาญนี้รอบรู้จริงหรือไม่แต่อย่างไรก็ดีคดีที่มีความยุ่งยากและเกี่ยวข้องกับนิติวิทยาศาสตร์ พยานหลักฐานนิติวิทยาศาสตร์เหล่านี้เป็นเพียงพยานหลักฐานประเภทหนึ่งของพยานหลักฐานทั้งหมดเท่านั้นซึ่งผู้พิพากษาสามารถตั้งคำถามหรือข้อสงสัยในความน่าเชื่อถือได้ เนื่องจากระบบงานนิติวิทยาศาสตร์และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในประเทศไทยยังขาดความเข้มแข็งแฉกเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา อีกทั้งน้ำหนักความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อันสำคัญขึ้นอยู่กับ (1) เครื่องมือและวิธีการ (2) การตัดสินใจ และ (3) การตีความหมายเป็นสำคัญ

<http://forensic.rpca.ac.th/>

เอกสารอ้างอิง

- พัชรา สีนลอยมา. (2558). บุคลากรปฏิบัติสาขานิติวิทยาศาสตร์ขาดแคลน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
เร่งผลิตบัณฑิตแก้วิกฤติ. สืบค้นวันที่ 25 สิงหาคม 2558 จาก
<http://www.siamedunews.com/articles/42239539/html>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ.
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สรารุช เบญจกุล. (2550). หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม. สืบค้นวันที่ 25 สิงหาคม
2558 จาก
<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9500000087821>
- สุรนาท วงศ์พรหมชัย. (2551). การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์กับพยานหลักฐานในคดีอาญา. วารสาร
บัณฑิตศึกษานิติศาสตร์. สืบค้นวันที่ 26 สิงหาคม 2558 จาก
http://digi.library.tu.ac.th/journal/0051/2_2_aug_2551/09PAGE68_PAGE79.pdf
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2557). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557. กรุงเทพฯ.
สำนัก พิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- American Psychological Association. (2013). Specialty Guidelines for Forensic Psychology.
American Psychologist 68(1): 7-19.
- Faigman, D.L. (2013). The Daubert Revolution and the Birth of Modernity: Managing
Scientific Evidence in the Age of Science. *UC Davis Law Review*. 46(3).
- Happe, F. (1993). Communicative Competence and Theory of Mind in Autism: A Test of
Relevance Theory. *Cognition*, 48:101-119.
- Moenssens, A.A. (1984). Admissibility of Scientific Evidence - An Alternative to the Frye
Rule. *William & Mary Law Review*, 25(4): 545-575.
- Nemeth, C.P. (2011). Law and Evidence: A Primer for Criminal Justice, Criminology, Law
and Legal Studies. (2nd ed.) United State: Jones and Bartlett Publishers, LLC.
- Redmayne, M., Roberts, P., Aitken, C. & Jackson, G. (2011). Forensic Science Evidence
in Question. *Criminal Law Review*. 5: 347-356.